

ASKØY HJELPER

Til: Askøy kommune og styringsgruppen i AH representert ved frivillige organisasjoner	Tid: 10.02.2016 Sted: Rådhuset, Kleppestø
Tilstede: Åge Rosnes (AK), Torgeir Sæter (AK), Sidsel Lundebø (RK), Jannicke Kristiansen Eichner (NF), Ann Hedvig Øvsthus (KFU), Eli Lexander (AR), Rudi Soltvedt (Lauvøy), Jannicke (fra Kirken)	Møteleder: Sidsel Lundebø (Askøy Røde Kors) Referent: Sidsel Lundebø
Tema: Evaluering av Askøy Hjelper aksjonen des.2015- jan.2016	

1. Bakgrunn

ASKØY HJELPER aksjonen ble etablert som følge av at Askøy kommune ble forespurt av UDI om å opprette akuttmottak på Askøy. To driftsoperatører fikk kortsiktige UDI kontrakter på i utgangspunktet 2 måneder med mulighet for forlengelse, på hhv Lauvøy og Hanøytangen. For et slikt akuttmottak skal driftsoperatør stå for innkvartering og mat, og kommunen skal ivareta nødvendig helsetilbud. Alle andre behov nyankomne flyktninger måtte trenge, måtte dekkes av frivillig innsats. Kommunen innkalte en rekke frivillige organisasjoner på Askøy til orienteringsmøte 29.11, for å avklare frivillig innsats. Av de organisasjoner som meldte sin innsats, ble det dannet en styringsgruppe som i samarbeid koordinerte aksjonen.

På Lauvøy ble 95 asylsøkere innkvartert fra 23.12.15 til 21.01.16. Mottak på Hanøytangen ble ikke iverksatt, grunnet plutselig nedgang i ankomster.

2. Dagens status – og videreføring

ASKØY HJELPER aksjonen er avsluttet for denne gang, men samarbeidet mellom de frivillige organisasjoner under navnet «Askøy Hjelper» vil bestå som et nettverk for kommende beredskapsbehov av ulike karakterer.

Erfaringene med å etablere et akuttmottak på Askøy har vært ubetinget positive.

3. Publikums reaksjoner

Nyheten i november om at akuttmottak for asylsøkere skulle etableres på Askøy, ble på folkemøte i nærmiljøet møtt med sterk motvilje og urealistiske fryktscenarier. Kanskje ikke er representativt syn fra Askøys befolkning, men var det som ble gitt uttrykk for på møtet. Slik mange lokalsamfunn har reagert, når frykten bare baserer seg på skremselsoverskrifter fra media, og faktakunnskapen er mangelfull.

En publikumsreaksjon som definitivt ble snudd til det motsatte da flyktningene ankom til Lauvøy lille julaften. Nærmiljøet stilte opp på sparket på julaften med god mat og omsorg, noe mange fortsatte med under hele tiden flyktningene oppholdt seg på Lauvøy.

4. Aktivitetsprogram

Aktivitetsprogram ble etablert med ivrige frivillige som deltakere og varierende programtilbud på Lauvøy. Som språkkafe, hobby og spillkvelder, fiske, matlaging, spaserturer etc. Flyktningene deltok også i nærmiljøets egne aktiviteter som kirkebesøk, skolebesøk, juletefest, hobbykvelder og idrettsaktiviteter, koordinert av Norsk Folkehjelp. 122 frivillige meldte seg til aktivitetsdeltakelse, der mange deltok på ulike aktiviteter, mens andre bidro med mat og hobbymateriell til hyggekvelder.

5. Innsamlingsaksjon

En innsamlingsaksjon for å skaffe varme klær og sko etc fikk overveldende respons. Hundrevis av Askøyværingene stilte opp med det de ville dele med flyktningene, som resulterte i nærmere et par hundre sekker og noen titalls kasser med leker når alt var sortert. Den enorme sorteringsjobben ble langt mer ressurskrevende enn antatt, så en stor takk til flere titalls frivillige som stilte på kort varsel i en hektisk førjulstid. De fleste av dem rekruttert fra åpne oppfordringer til publikum. Utdeling av klær startet allerede i julehelgen, og ulike behov ble nesten daglig skaffet til veie vha de frivillige fra styringsgruppen under hele deres oppholdstid på Lauvøy. Stor takk til Kleppstø senter som stilte innsamlingslokale disponibelt. Innsamlingsaksjonen ble koordinert av Askøy Rotary klubb.

Overskytende klær og leker som ble til overs når Lauvøybeboerne hadde fått sitt, ble i første omgang gitt til flyktninger og andre innvandrere som nå er bosatt på Askøy. Vi hadde åpent 2 dager for dem på innsamlingscenteret. Det vi fortsatt sto igjen med ble gitt til veldedige organisasjoner i Bergensområdet, koordinert av KFU.

Det ble også oppfordret til å gi pengegaver, slik at frivilligkoordinatorer kunne kjøpe andre behovsartikler til flyktninger som i denne fasen sto fullstendig uten egne penger eller offentlig støtte. Gaver fra kommunen, privatpersoner, kirkekonsert, og 2 minnefond ga til sammen 55.753. Av disse ble 13.758 brukt til innkjøp av hygieneartikler, og klær etc som ikke lot seg skaffe brukt. Resterende gavebeløp vil etter avtale med minnefondenes pårørende fortsatt bli brukt til aktivitetstilbud for de flyktningene som var på Lauvøy, selv etter at de nå er flyttet til annet mottak i Bergen. En kjerne av frivillige følger fortsatt dette opp, se kapittel 8. Konto for aksjonen var Askøy Røde Kors-konto, der gaver ble merket «Askøy Hjelper». Askøy Røde Kors koordinerer pengeinnsamling og regnskap, avstemt og kontrollert av styringsgruppen.

6. Informasjon

Kommunikasjonskanal for aksjonen har vært egen Facebook side ASKØY HJELPER, der samlet informasjon ble gitt til publikum, og publikums dialog med aksjonen. Koordinert av Røde Kors. For aktivitetsprogrammet har det vært egen Askøy Hjelper Frivillig-side, der konkrete avtaler ble gjort med og mellom de frivillige som skulle bidra i aktivitetene, koordinert av Norsk Folkehjelp. Styringsgruppen hadde også egen intern FB side, der planer og interne koordineringsbehov kunne avstemmes. Disse kommunikasjonskanaler har fungert utmerket, og gitt dekkende informasjon til aksjonen, både til publikum og til de aktive deltakerne. Lokalavis og lokalradio har også bidratt flere ganger med intervjuer og artikler om aksjonen.

7. Samarbeid

Samarbeid mellom frivilligorganisasjonene, driftsoperatøren på Lauvøy og de kommunale etater har vært upåklagelig. Orienteringsmøter har vært avholdt fortløpende, også med informasjonsutveksling med politiet. I evalueringsmøte med kommunen 10.02.16 ble det besluttet å videreføre et vellykket samarbeid, som et beredskapsnettverk for kommende lokalsamfunnsbehov på Askøy.

Vi vil takke Askøy Røde Kors, Norsk Folkehjelp Askøy, Askøy Rotary klubb, KFU, Ramsøy helselag, Ramsøy Idrettslag, Kirken, og driftsoperatøren på Lauvøy som gjorde et vellykket samarbeid mulig! Og ikke minst deres representanter som har gjort en enorm egeninnsats. Stor takk også til alle frivillige som har deltatt underveis, til de som har gitt gaver, og alle som har skapt trivsel og omsorg for flyktningene under deres opphold på Askøy.

Publikum har også erfart at flyktninger ikke utgjør en fare å ta imot, snarere en berikelse å bli kjent med! Det viser erfaringene også fra alle andre lokalsamfunn som har hatt asylmottak i sine nærmiljøer. Publikum har vist stor interesse og et raust hjertelag gjennom hele aksjonen. En erfaring vi håper vil komme til nytte også i integreringsarbeidet kommunen vil trenge de kommende årene.

8. Kort opphold – mot en fortsatt ukjent fremtid

Det var med stort vemod flyktningene måtte dra videre til enda et midlertidig mottak, for ny omstilling og uendelighet av passiv ventetid. Både de og vi ville gjerne de skulle blitt lenger, og kanskje kommer de tilbake når de er klar for bosetting?

Avslutningsvis vil vi takke flyktningene vi er blitt kjent med. De har delt sine historier med oss, invitert oss på mange gode samtaler, og etablert vennskap som nok vil vare lenge! Vi tror vi klarte å skape en viss trygghetspause for dem i den lange prosessen frem til en ny start i livene deres. Og det har definitivt vært en berikelse for oss i aksjonen å være med på.

Vi ønsker flyktningene fra Lauvøy all lykke til videre, og håper de snart kan få den tryggheten de søker. Mange av oss vil følge dem på veien videre.

..... historien har også en uoffisiell fortsettelse

Askøy Hjelper aksjonen er som nevnt avsluttet, men for en kjerne av frivillige fortsetter noen på privat initiativ å følge opp de som nå er flyttet til Landås akuttmottak i Bergen. Koordinert med samme metoder, men nå i uoffisiell form.

Det virket for brutalt å bryte alle bånd til mange man hadde kommet nær på så kort tid. Deres traumatiske bakgrunn, og den frykt og usikkerhet de fortsatt lider under, har skapt nye relasjoner. De frivillige som har vært tettest på dem vil fortsette å skape aktiviteter for dem, som i noen tilfelle dekkes av midlene vi fikk gjennom aksjonen. For å gi dem små avbrekk i en monoton institusjons-tilværelse, for å gi håp, og for å vise at vennskap varer lenger enn forpliktelsene. Som en start på deres Integrering i praksis.